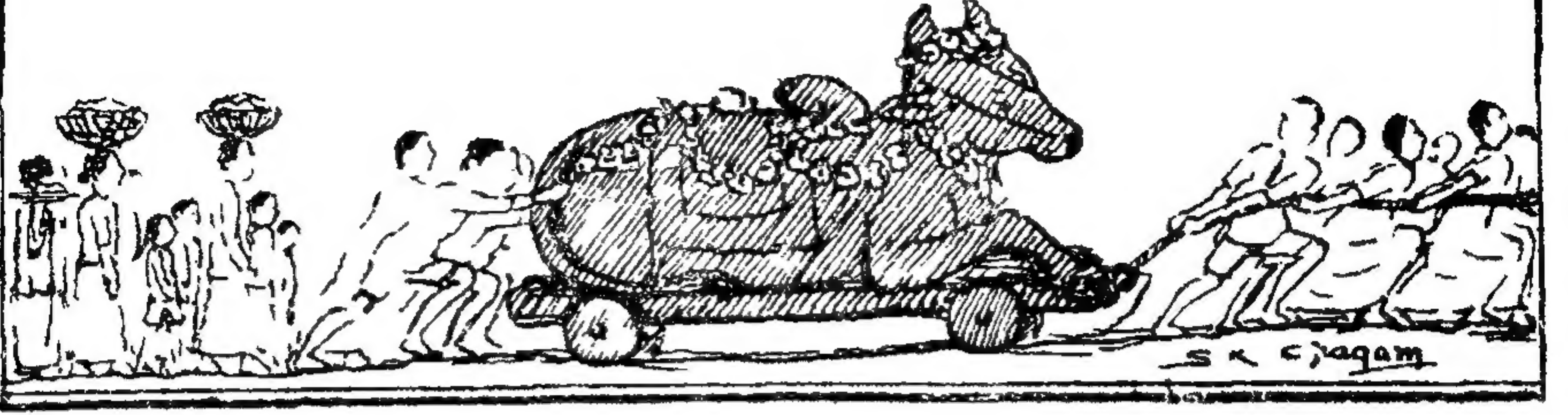

ಹೊರವಂಜಿ

ಸಂಪುಟ ೨

ಮೇ ೧೯೪೮

ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚ ಶಾಂತಿಗೆ—
ಖಂಡಿತ—ಯು. ನೋ. ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

* * * *

ಪಾಠ ನಿರೋಧ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ರಹಸ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು
“ ಫಾಂಡಿಚೆರಿ ”ಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

* * * *

ಲಾಲ್ ಬಾಗಿನ ‘ ಗಾಜಿನ ’ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳನ್ನು
ಅರ್ಪಿಸುವರಂತೆ.

— ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ—ಹೀಗೆ ಮಾತು ಬೀರಬಹುದೆ ?

* * * *

ಹೋಟಲುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ—
“ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡ್ರಿ ” ಇದ್ದವರು ಸಾಲದೆ ?— (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪತ್ರ.)

* * * *

ಮೌಂಟ್ ಬ್ಯಾಟನ್ ಆಫ್ ಬರ್ಮಾ ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಗೆಣೆಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ—
ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯಂತೆ.

—ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಮದವರಂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದ್ದು ಹೇಗೆ-
ಎಂದು.

ಚಿನ್ನದ ಗಣೇಲಿ ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯುಕ್ಕೆ ಹಣಸಾಲದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿನ್ನ ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕೇಳುವರಂತೆ.

ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿ.

—ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

ಕುದುರೆ ಜೂಜು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. (ಭಾಷಣ)

—ಅಂದಮೇಲೆ ಕೋಳಿ ಕಾಳಗ ಮಾಡಿಸಿ—ಅದೇ ಹವ್ಯಾಸ ಮುಂದು ವರಿಸಬಹುದೋ ?

ಮೌಂಟ್ ಬ್ಯಾಟನ್ ರು ಅನೆಯಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದರು ! (ಪತ್ರಿಕೆ !)
—ಏನು ಮಹಾ ! ಬಿಳಿ ಆನೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ನಮ್ಮನ್ನು ಸವಾರಿಮಾಡಿದರೂ,
ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದೇವಲ್ಲ !

ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನವರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಬರಲು ವಾರ ಕ್ಲೋಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

—ಇನ್ನುಮೇಲೆ ವಾರಕ್ಲೋಮ್ಮೆ ಒಂದು ' ಫರ್ಮಾನ್ ' ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತಿಹಾದುಲ್ ರವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀ ಸ್ವಾಂಪುಗಳು ಬರುವುದಂತೆ—

—ಅಯ್ಯೋ ! ಇವನ್ನೂ ಎಂಜಲು ಮಾಡ್ತಾರಲ್ಲವ್ವಾ ! !

ಉರಿಗಾಳು

“ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ” ಎಂಬ ಪಾಲಿಸಿ ಯನ್ನು ಪಂಜಾಬ್ ನಿರಾಶ್ರಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರಂತೆ.

* * *

“ ಸದ್ಯಃ, ಇಟಲಿದೇಶ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಕರಡಿ ಬೋನಿನೊಳಗೆ ವಾಸಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ” (ಚರ್ಚಿಲ್ ಸಾಹೇಬರು....ಇಟಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟರು ಸೋತಾಗ) ಆ ದೇಶ ಗಿಡಗ ಸಿಂಹಗಳ ಸಂಗಡ ಮತ್ತೊಂದು ಬೋನಿನೊಳಗೆ ಬಾಳಬಹುದು.

* * *

ಕಾಸಿಂ ರಜ್ಜಿಯರಿಗೆ ‘ ಹಿಟ್ಲರ್ ಜ್ವರ ’ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಲವು ರಾಜ ಕೀಯ ವೈದ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು (ಪತ್ರಿಕೆ).....ಹಾಗಾದರೆ, ಅದರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧ.

* * *

“ ಇಂಡ್ಯನ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರರು ಜಾತಿ ಮತ ಪ್ರಾಂತ ಭೇದಭಾವನೆ ಯನ್ನು ತೊರೆದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಡೆಮೊಕ್ರಾಟಿಕ್ ಟೀಮಿನಂತೆ ಆಡಿದರು ” (ಬ್ರಾಡ್ ಮನ್)..... ಅದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಆಟ, ಸ್ವಾಮಿ !

* * *

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖ ವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ಒಬ್ಬರು. “ ಓ ! ಸರಿ ! ಆ ಮಹರಾಯ ಇದನ್ನೆ ಸೆದದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ಅಂತ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ರಸ್ತೆ ಗೆ ಸೆದರಂತೆ.

* * *

“ ನೋಡಿ ! ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ಕೇವಲ ಅಂತಃಕೃತ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಯಿಂದ ” ಎಂದು, ನಮ್ಮೂರು ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಾಗ. ಎದುರಿಗಿದ್ದವರು, “ ವಾಪ ! ವಾಪ ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರಿ ಏನು ಫಲ ! ” ಎಂದರಂತೆ.

* * *

“ ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ನಾವು ಪಡೆಯುವ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಚಿರಋಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ” (ಫ್ರೆಂಚ್ ಪತ್ರಿಕೆ) .. ... ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದಲ್ಲ.

* * *

“ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೋಟಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಯಿಸುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆ ” (ಠರಾವು).....ರೇಷನ್, ಕಂಪ್ರೋಲ್ ಮುಂತಾದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳಿಗಿಂತ, ಅವರಿಗೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ.

* * *

“.....ಭಾಗವತರು ತಮಗೆ ಆ ದಿನ ವಿಪರೀತ ನೆಗಡಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ೨ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಹಾಡಿದರು ” (ಪತ್ರಿಕೆ).....ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರ ಹಾರಲು ಅಷ್ಟುಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತೇನು ?

* * *

“ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನಾಡಿನ ಮಹಾಕವಿಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು , ಈಗ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಹಾಕವಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕವನಗಳನ್ನೋದಿ ಗೌರವ ತೋರಿಸೋಣ.” (ಓ. ಪಿ. ರಾ. ಅವರ ಭಾರತೀ ಭಾಷಣ) .. ....ಹಿರಿಯರನ್ನು ಹೀಗೆ ದೂರಬಹುದೆ ? .

* * *

ಯು. ಎನ್. ಒ. ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ‘ ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕೆನ್ನರಿ ’ ಎಂಬ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವರು ಖಂಡನಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾರೆ .. ....ಅವರು ಕೋಣಂದಿರೇ ಇರಬೇಕು

* * *

“ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಕೂಡದು ” ಎಂಬ ಕೂಗಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ವಿನಾಹಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಧು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ವಜಾಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿದೆ.

* * *

— 0 —

ಮುಂಬರುವ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ

—o—

‘ ಏ ! ಮಾಣ ! ’

‘ ಯಾರನ್ನೀ ಕರೆಯೋದು ? ನಾನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಗೊತ್ತಿ ? ’

‘ ತಪ್ಪಾಯ್ತಯ್ಯಾ. ನೀನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಅಂತ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಯ್ಯಾ!— ಎಲ್ಲರ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಒಂದೇ ತರಹಾ—ಮಾಣ ಎಲ್ಲಿ ? ’

‘ ಮಾಣ ಬರುಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚಲನ್ ತೋರಿಸಿ, ’

‘ ಯಾವ ಚಲನ್ ನಯ್ಯಾ ? ’

‘ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ತಿಂಡಿ, ತಿನ್ನ ಬೇಕೋ ಆ ಹಣಾನ ಸರಕಾರಿ ಟ್ರಿಜರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಂದ ಚಲನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ್ರೇನೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತಿನ್ನಲು ಸಿಗೋದು. ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ ಫಲಾ ಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು. ’

‘ ಅಯ್ಯೋ ! ದೇವರೇ ! ಹೊಟ್ಟೆ ಹಶೀತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರಿ ಟ್ರಿಜರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂ ನಿಂತು, ಇದ್ದವರ ಕೈ ಬಿಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಚಲನ್ ರುಜುಮಾಡಿಸಿ ತರೋಹೊತ್ತಿಗೆ, ಹೋಟೆಲೇ ಮುಚ್ಚುಬಿಡ್ತೀರಲ್ಲೀ. ’

‘ ಅದೆಲ್ಲಾ ನಂಗೇಕೆ ಹೇಳ್ತೀರಿ. ಆಸೆಂಬಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ - ಈಗ ಚಲನ್ನಿದ್ದರೆ ಮಾಣ. ಮಾಣ ಬಂದರೆ ತಿಂಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ - ವಾಪಸ್. ’

‘ ಏ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ! ಈ ಇಡಲೀಲಿ ನೋಡ್ತಿ ಜಿರಳೆ ಇದೆಯಲ್ಲೀ ’

‘ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುಕ್ಕಾಗುತ್ತೇ ! ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ...ಜಿರಲೇಗೇ ಅಂತ ನೀವೇನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ! ’

‘ ಏನಂದೆಯೋ ! ಕೋಳೀಕೆ ! ಹಣಕೊಟ್ಟು ಚಲನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಜಿರಳೆ ಇಡ್ಲಿ ಕೊಡ್ತೀ. ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಅಂತ ಬೇರೆ ಹೇಳ್ತೆ. ಜಿರಳೆಗೆ ಬೇರೆ ಕಾಸು ಬೇಡವಂತೆ ಭಡವಾ ! ಇಲ್ಲಾ ಕಾಸುಕೊಡು ! ಇಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಇಡ್ಲಿ—ಕೊಡು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲು ಮುರಿದುಬಿಡ್ತೀನೆ !’—

ಕೈ ಕೈ ಮಿಲಾಕತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮೂರು ಹಲ್ಲು ಉದಿರಿತು—

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಸುತ್ತುಗೂಡಿಕೊಂಡು:

‘ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರ್ ಗೂಂಡಾ ಹೈ. ಮೋಲೋ.....ಜೈ ’ ಎಂದು ಕೂಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಆಗಲೇ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರ್ ಜವಾನ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅವರು ಬಂದು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಜನಸಂದಣಿ ನಿವಾರಿಸಿದ್ದು.

‘ ಇವತ್ತೇನಿ ತಿಂಡಿ ’ .

‘ ಇವತ್ತು ತಿಂಡಿ ಇಲ್ಲೀ, ಬರೀ ಕಾಫಿ ? ’

‘ ಅರೆ ! ಅದು ಯಾಕಯ್ಯಾ ! ’

‘ ಇವತ್ತು ದೋಸೆಹಾಕೋ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಅಂತ ಸರ್ಕಾರಿ ರಜಾ ! ಇಡ್ಲಿಮಾಡೋ ಗಣಪತಿ ಅಯ್ಯರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ರಜಾ. ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಮಾಡೋ ಅಪ್ರಮೇಯ ಜ್ವರ ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಹೀಂ ಇರೋದ ರಿಂದ ಕಾಫಿ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನೂ ಹೋಟಲು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡೋಣ ಅಂತಿದ್ದೆ ’

‘ ಇದೇನಯ್ಯಾ ಹೀಗಂತಿ ? ಅಡಿಗೆಯವರು ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬದಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ’

‘ ಅಯ್ಯೋ ! ಬದಲಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮೂರು ದಿನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ರಜಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ. ಒಂದೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಬದಲಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೇ ಆಜ್ಞೆ ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಕಳೆದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಸಂಚಾರ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಾಡು ಹೀಗಾಗಿದೆ—’

‘ ನಿಮಗೇನಿ ಪಾಡು, ಹೋಟಲು ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ. ಜನ ಬರಲಿ ಬಿಡಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳ ನಿಮಗೆ ಭದ್ರವಲ್ಲವ್ವಾ ! ನಮಗೆ ತಾನೆ ? ’

‘ ಅಯ್ಯೋ ! ಏನು ರಾಯರೆ ಹೀಗಂತೀರಿ ? ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡೋ ಸಂಬಳ ದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬಂದ ರಲ್ಲವೇ ನಾನು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳೋದು ! ’

ಏನು ಡಾಕ್ಟರೇ ! ಯಾವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಔಷಧಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ? ಎಲ್ಲಿ ಶುರುಮಾಡ್ತೀರಿ ?

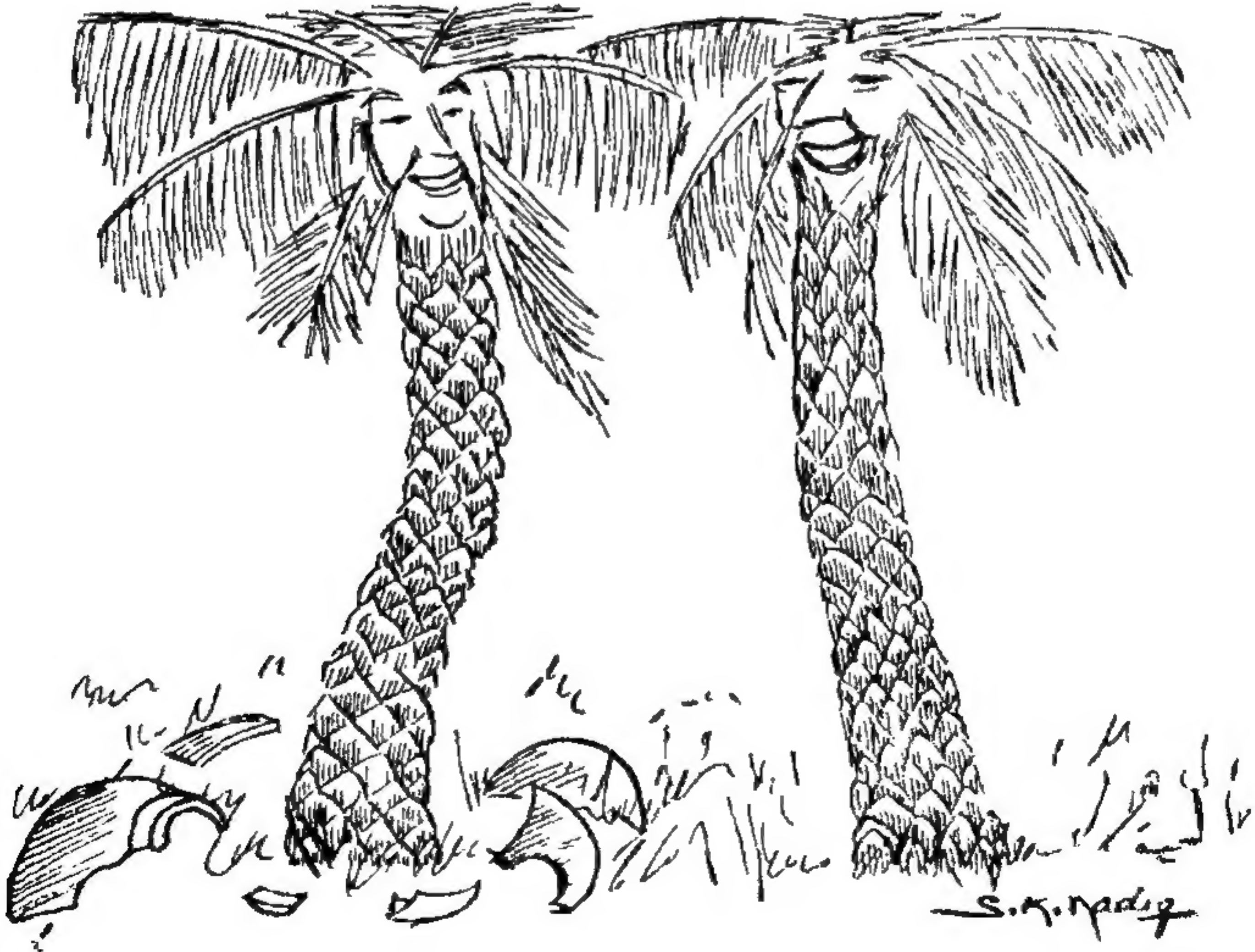
‘ ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮು ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೇನಪ್ಪ ! ಆದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋಟಲು ಹತ್ತಿರ ಅಂಗಡಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ಕಸುಬಿಗೆ ಚೆನ್ನ ಎಂದು ಅಂಗಡಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೀನಿ. ಸಿಕ್ಕದ ಕೂಡಲೆ ಶುರು ಮಾಡಿಬಿಡ್ತೀನಿ. ನಿಮಗೆನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ’

‘ ಅಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಡಾಕ್ಟರೇ ಅಂಗಡಿ ಬೇಕು ? ’

‘ ಅಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನಿ? ಔಷಧಿ ಮುಗಿದು ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾರೋ ಹುಳಿಯೋ ತಂದು ಶೀಷೇಲಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಔಷಧಿ ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡೀತಾರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಗೊತ್ತಾಗುಲ್ಲ ’

• • • • •

ಈಗ ಸ್ನೇಹಿತ ಶಾಮಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು, ಬರೋ ವಾಗ ಅವನ ಮಗನ ಕೈಲಿ ಎಂಟಾಣೆ ಇಟ್ಟು ಬಂದನಂತೆ—ಶಾಮಯ್ಯನ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಬೋರ್ಡೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದೆಷ್ಟು ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂತೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವನ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸೋರು !

ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನ ಹೀರಿ ನಮ್ಮ ಮಂಜು ಹಾಳುಮಾಡುಲ್ಲವಂತಪ್ಪ ! !

ಮೂರು ಕಾಗದ

೧. ಅವರು ಅವರ ಯಜಮಾನರಿಗೆ

... ಈ ಸಂಸಾರಾನೂ ಸಾಕು, ಈ ಸರಕಾರೀ ಚಾಕ್ರೀನೂ ಸಾಕು. ಇದೇನು ಹುಡುಗಾಟ ? ಬೆಂಗಳೂರಂಥ ಷಹರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ, ನಾವು ವೈಸೂರಲ್ಲಿ, ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಸಂಸಾರಾ ನಿರ್ವಹಿಸೋಕೆ ಸಂಪಾದನೆ ಹೇಗಾಗ್ಬೇಕೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಹಬ್ಬಗಳು ಬೇರೆ— ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ಏನೋ ಆದ್ದಾಗೆ.

ನೋಡಿ, ಮುಂದಿನ ವಾರ ಗೌರಿಹಬ್ಬ. ಚಂಚೂನ ಕರಸ್ಕೊಬೇಡವೆ, ತವರು ಮನೇಗೆ ? ಆದರೆ ಅವಳ ಗಂಡನ್ನೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗೋ ಆಷ್ಟು ದಿನ ರಜ ಇಲ್ವಂತೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವಳು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದೂ ಇದೂ ಹೋಟಲಲ್ಲಿ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ವೈಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೀಂತೆ ಅವಳೂ ಬರೋಲ್ವಂತೆ. ನಾನಾ ದರೂ ಹೋಗೋಣ ಅಂದ್ರೆ, ಐದನೇದಕ್ಕೆ ನೆನ್ನೆಂದ ವೈಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಏಳ್ತಾ ಇದೆ. ಸೀತಾಳೇನೋ ದಡಾರಾನೋ, ಆ ಮಾರಮ್ಮನಿಗೇ ಪ್ರೀತಿ.

ನೀವು ನೋಡಿ, ಹ್ಯಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ. ತುಮಕೂರೇನೂ ನಿಮಗೆ ತುಂಬ ದೂರಾ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನೀವೇ ಹೋಗಿಟ್ಟು, ಮಗೂಗೆ ಏನಾರೂ ಗೌರಿಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನ್ನಿ. ನಾವ್ತಾನೇ ಏನು ಕೊಟ್ಟೀವು ? ಚೆನ್ನಾನೇ, ಚೈನೇ ? ಸೀರೇ ಅಂದ್ರೆ ಟ್ರಂಕ್ ತುಂಬ ಮಡಿಸಿ ಮಡಿಸಿ ಇಟ್ಟೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನೇನು ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟ, ತಟ್ಟೆ ? ಇರೋವರು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಈಗ ಅವರ ಹತ್ರ ಇರೋದೇ ಸಾಕು. ಅಂತೂ ಯಾವದಾದರೂ ಏನಾದರೂ ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ತವರುಮನೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರೋಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ, ತೆಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟನ್ನಿ.

ನಿಮಗೆ ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಮಾತುಮಾತಿಗೂ ಹೊಗಳಿ ಹಸೆ ಹಾಸಾ ಇದ್ದರಲ್ಲ— ಎಲ್ಲಿ ನೋಡೋಣ, ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ? ಚಂಚೂಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳ್ತೀನೆ. ಅದೇನು ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರ್ತೀರೋ ನೋಡೋಣ.....

೨. ಮಗಳು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ

ಅಪ್ಪ ಬಂದಿದ್ದರು, ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ. ನೀನು ಒತ್ತಿ ಬರೆದಿದ್ದೆಯಂತೆ— 'ಯಾವದಾದರೂ ಏನಾದರೂ ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ತವರುಮನೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರೋಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬನ್ನಿ' ಅಂತ. ಅದರ

ಹಾಗೆ, ನೀನು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಪ್ಪ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿ ನೀ ಅಂತ ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ತವರುಮನೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರೋ ಉಡುಗೊರೆನೇ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸೊವ್ವು ಹಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ, ತರಕಾರಿ ಹಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ, ದಿನಾ ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮ್ಮನ ಜ್ಞಾಪಕ ನಿನಗಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು, ಅಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪಾನೂ ಅವರೂನೂ ಏನೋ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತಾಡ್ಕೊಂಡು ಒಳಗೊಳಗೇ ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ. ನನಗೆ ಹೀಗೇನೋ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅನ್ನಿಸ್ತಿತ್ತು. ನಮಗನಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ನಕ್ಕೂ ನಕ್ಕೂ ನಕ್ಕೂ...ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬರಿ, ಅಂತ, ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವರೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ...

೩. ತಾಯಿ ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ

ನಿಮಗೆ ವಯಸ್ಸಾದದ್ದು—ದೃಂಡ !

—ಜಿ. ಪಿ. ರಾ.

ಮಾಸ್ತರ : —ಸದ್ಯ ! ಈ ಹುಡುಗರಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಂಡೆವಪ್ಪ !
ಈ ರಜಾವಲ್ಲಿ ಪೇಸರ್ ಕರೆಕ್ಷರ್ ತಪ್ಪಿಹೋಯ್ತು !

ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಪಾಪಯ್ಯ

—೦—

(7. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪಯ್ಯನ ಅನುಭವ.)

ಪಾತಾಳದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸಾರ್ಕಿನ ನಟ್ಟನಡುವೆ ದೊಂಬರಾಟದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಭರಾಟೆಯಿಂದ ಸಾಗಿತ್ತು. ಆಟದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ದೊಂಬರ ತಮಟೆ ನಗಾರಿಗಳ ವಾದ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಉತ್ಸಾಹ ಕೋಲಾಹಲಗಳೂ ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ಕಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಒಂದುಮೈಲಿ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕಡೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರಾಮವಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಆಕಡೆ ವಾದ ಬೆಳಸಿದೆ. ದೊಂಬರವನೊಬ್ಬ ಐವತ್ತಡಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಬೊಂಬಿನ ಕಂಬವನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕೈಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಹಸವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನಸಂದಣಿಯ ಆಚೆಯೇ ನಿಂತು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ತುದಿಗೇರಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಕಾಲು ತೋರಿಸಿ ಕಂಬದಮೇಲೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ವೇಳೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಬೆವರುಕೆತ್ತುಕೊಂಡು ಕೈಕೈಹಿಸುಕುತ್ತ, ತುದಿಗಾಲುಗಳಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆಗ ಬೆನ್ನಿನಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಯಾರೋ ತಟ್ಟೆ ನನ್ನ ಭಂಗಿಯ ಭಂಗ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಮಾಡಿದರು. ಕತ್ತು ನೀವಿ ಸುತ್ತ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಖಾಕಿಚಡ್ಡಿ ಧಾರಿಯಾದ 20 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಇದ್ದ.

“ ಏನು, ಬಹಳ ‘ಇದಾ’ಗಿ ನೋಡ್ತಿದ್ದಾಗಿದ್ದಲ್ಲ ”

“ ಹೊತ್ತುಹೋಗೋದಕ್ಕೆ ಬೇಕಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ” ಅಂದೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ.

ಆತ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಗೊಳ್ಳೆಂದು ನಕ್ಕು “ ಸರಿಯೇ, ಹೊತ್ತುಹೋಗೋದರ ಜತೇಲಿ ಸೊತ್ತು ಹೋಗೋದನ್ನ ಗಮನಿಸಬೇಡವೇ ! ” ಅಂದು, ತನ್ನ ಪ್ರಾಸದ ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕ.

ಅವನ ನಗು ಅಡಗಿದ ಹಾಗಾದಮೇಲೆ “ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ” ಅಂದೆ.

ಆತ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆ ಖಾಕಿ ಚಡ್ಡಿಯವನಿಗೂ ಜಾಗಮಾಡಿದ.

ದೊಂಬರವನು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಕೈಗೆ ಹುಂಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಜನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಬಂದ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಸರವಸರವಾಗಿ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಉದ್ದನೆಯ ಹುಡುಗನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ “ ಎಲ್ಲೋ, ಇವರ ಪರ್ಮ ” ಅಂದ.

ಹುಡುಗ ಮಾತಾಡದೆ ತುಂಟನಗೆ ನಗುತ್ತ, ತನ್ನ ಚಡ್ಡಿ ಜೇಬಿನಿಂದ ನನ್ನ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಮನಿಪರ್ಸನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಅಗಲದ ಒಂದು ಸಿಲ್ಕು ಬಟ್ಟೆಯ ಚೂರಿನ ಸಮೇತ ನನಗೊಪ್ಪಿಸಿದ. ವೆಚ್ಚ ವೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಜೇಬಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡಾಗ, ಹುಡುಗ ಕೊಟ್ಟ ಸಿಲ್ಕು ಚೂರೇ ಆ ಜೇಬು ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ನಗು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ “ ಹೇಗಿದೆ ಸಾರ್, ದೊಂಬರಾಟದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ? ” ಅಂದ.

“ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ” ಅಂದೆ, ಮಂಕುಮಂಕಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ.

“ ನೋಡಿ, ನಿಮಗೆ ಜೇಬು ಹಾರವರ ವೃತ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸೋಣ ಅಂತ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೇಬನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ..... ಅನ್ಯಾಯ ! ”

“ ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ತೇವೆ ಹಾಕಿಸಿದರಾಯ್ತು. ಅಂತೂ ಈ ಹುಡುಕ ಒಳ್ಳೇ ತರಪೇತಾದವನು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ”

“ ಇವನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಕಲಿತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಏನು ಗೊತ್ತಿ ? ”

“ ಇಲ್ಲ. ”

“ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿರೋ ಸಿಲ್ಕುಚೂರೇ ನಿದರ್ಶನ. ಈಗ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರವೀಣನಾದ ಜೇಬು ಹಾರವ ನಿಮ್ಮ ಜೇಬು ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜೇಬು ಜೇಬನ್ನೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜೇಬಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಕೆಂಡಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ ಅಷ್ಟೆ. ತಿರುಗಿ ಹೊಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ನೋಡಿ ಪಾಪ, ನಿಮಗೆ ! ”

“ ನ್ಯಾಯ ” ಅಂದೆ, ನನ್ನ ಶ್ರಮವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು.

ಜೇಬು ಹಾರವರ ವೃತ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲವಾಯ್ತು.

“ ಸರಿಯೇ, ಇಷ್ಟು ನೀಟಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸೋದಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಹರಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಯೋಚಿಸಿದೆ ” ಅಂದೆ.

ಖಾಕಿ ಚಡ್ಡಿ ಹುಡುಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದ.

“ ಕತ್ತಿಯ ಹರಿತಕ್ಕಿಂತ, ಕತ್ತರಿಸೋವನ ಕೈಚಳಕ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ. ನೋಡಿ, ನಾನು ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದು ಈ ಬ್ಲೇಡಿನಿಂದ, ಅದು ಎಳನೇ ಜೇಬು ಈ ಬ್ಲೇಡಿಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ರೇಜರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇವೆ ಕೈಗೆ. ಕತ್ತರಿ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭ, ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ, ಕತ್ತರಿ ಬಾಬ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಬ್ಲೇಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನುಕೂಲಿ. ”

“ ಅದೇನು ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಿ ? ”

“ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಒಂದ್ವಲ, ಹೀಗೇ, ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೇಬು ಹಾರಿಸಿದ್ದೆ. ನಂಬರುದಾರ, ಒಬ್ಬ ಶನಿ, ಗುಮಾನಿಮಾಡಿದ ನನ್ನಮೇಲೆ. ಚತ್ನಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಸು, ಬ್ಲೇಡು, ಒಲಗೈ ಸಮೇತ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಮೆರವಣಿಗೆಲಿ ಹೋದೆ, ದೇವರಮನೇಗೆ. ”

“ ದೇವರ ಮನೆ ? ”

“ ಅಂದರೆ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ ”, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಟೀಕಿಸಿದ.

“ ಆಯ್ತು, ಆದರೆ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮೆಟ್ಟು ಹತ್ತೋವಾಗ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನನ್ನ ಚಡ್ಡಿ ಜೇಬನ್ನು ಒಳಗಿಂದಲೇ ಗೀರಿ ಬ್ಲೇಡು ಪರ್ಸು ಎರಡನ್ನೂ ಚರಂಡಿಲಿ ಬೀಳಿಸಿದೆ. ಆಯ್ತಲ್ಲ ! ಸಾಕ್ಷಿ ಇದ್ರೆ ತಾನೆ ಶಿಕ್ಷೆ ! ಅಂತೂ ರಾತ್ರಿ ಆಕಡೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಠಲಾಯಿಸಿ ಪರ್ಸನ್ನು ಚರಂಡಿ ಒಳಗಿಂದ ಎತ್ತಿದೆ, ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.....ಬ್ಲೇಡಿನ ಉಪಯೋಗ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ”

“ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಿ ನಿಮ್ಮದು ಅನ್ನಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ಕಲಿಯೋದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇನು ? ” ಅಂದೆ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ವಿವರಿಸಿದ.

“ ಹಾಗೆ ಕಲಿತವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಅತಿಥಿಗಳು ”

“ ಅತಿಥಿಗಳು ಅಂದ್ರೆ ? ”

“ ಕೆ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಈ ಕಡೆ ‘ ಅತಿಥಿಗಳು ’ ಅಂತ ಕರೆಯೋ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಅವರು ಇಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅವಲಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಿಯೇ ಆವಾಗ್ಗೆ ನಂಬರುದಾರರ ಬಳಗವಾಗೋದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಹುಡುಗನ ಹಾಗೆ,....ಇವನ ಹೆಸರು ಗೋಡಂಬಿ ಅಂತ—ಇವನಹಾಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಗುಂಪಿಗೆ ದಾಖಲಾಗುವುದೇ ಕ್ಷೇಮ. ”

“ ಜೇಬು ಹಾರವರು ಗುಂಪುಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೇನು ? ”

“ ಹೌದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ. ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಹೀಗೇ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಂಬರ, ಅಥವಾ ಹಾವಾಡಿಗರ, ಇಲ್ಲವೇ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಾರರ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ”

ತಟ್ಟನೆ ನನಗೊಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಕೈ ಚಿಟಕೆ ಹೊಡೆದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನ ಕೇಳಿದೆ.

“ ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಜೇಬು ಹಾರವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದೊಂಬರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎತ್ತರದ ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ತಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನ ತೋರಿಸೋದು, ಅನ್ನ ಬಹುದೆ ? ”

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಆ ಹುಡುಗ ತಿರುಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ

“ ಕಂಬದ ತುದಿಯನ್ನ ನೀವು ಕತ್ತಿತ್ತಿ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜೇಬನ್ನ ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಇದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿ ನವರ ಕೈಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಡರ್ಜ್ ಪರ್ಸು, ಒಂದು ಡರ್ಜ್ ಪೆನ್ನು, ಹತ್ತು ಕನ್ನಡಕ, ಅರ್ಧ ಡರ್ಜ್ ವಾಚುಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ”

“ ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನು ನಿಮಗೆ ವಾಪಸು ಬಂತು. ಮಿಕ್ಕ ವರದು ಮಂಗಮಾಯ ಆಯ್ತು ಅಷ್ಟೆ ! ” ಎಂದು ಸೇರಿಸಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಮತ್ತೆ ನಗುವಿನ ಪ್ರವಾಹವೊಂದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ. ಗೋಡಂಬಿ ಅವನ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

“ ಹೋದ ಶನಿವಾರ ನಾವು ಒಬ್ಬ ಹಾವಾಡಿಗರ ಪಾರ್ಟಿ ಜತೇಲಿ ಕ್ಯಾಂಪು ಹೋಗಿದ್ದೆವು ಸಾರ್. ಪಾರ್ಟಿಲಿ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಒಂದು ತಮಾಷೆ. ಅವನ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾವಿನ ಬುಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು - - ಹಲ್ಲುದುರಿಸಿದ ಹಾವೇ ಅನ್ನಿ. ಜನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಗುಂಪಿನ ನಡುವೆ ಬೇಕಂತ ಬುಟ್ಟಿ ಸಮೇತ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದು, ರಂಪ ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಏರ್ಪಾಡು. ಹುಡುಗ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ರಂಪ ರಗಳೇಲಿ,

ನಾವು ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷ, ಒಂಬತ್ತು ವೆನ್ನು, ಮೂರು ವಾಚು (ಒಂದು ಬಂಗಾರದ್ದು) ಇನ್ನೂ ಚಿಲೈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಾರಿಸಿದವು, ಜೀವದಾಸೆ ಬಿಟ್ಟು ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನಗಳ ಜೇಬುಗಳಿಂದ. ”

“ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ” ಅಂದೆ.

“ ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ. ” ಅಂದು ಸೇರಿಸಿದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ. ನಗುತ್ತಲೇ ಗೋಡಂಬಿ ಹೇಳಿದ.

“ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇಷ್ಟೇ ಅವತ್ತಿಂದು. ನಾವು ಹಾರಿಸಿದ ಬಂಗಾರದ ವಾಚು, ಎರಡು ವೆನ್ನುಗಳು ನಂಬರುವಾಲಾಗಳದು ಅಂದ್ರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರದು, ಖುದ್ದು!”

ಈ ಸಲ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಆನಂದದಿಂದ ನಕ್ಕು ನಲಿದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟು, ನನ್ನ ಪರ್ಸನ್ನನ್ನು ಸಿಲ್ಕು ಚೂರನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೇರೆ ಜೇಬಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನನ್ನದಾಗಿ ಹಿಡಿದೆ.

ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೊಂಬ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಉತ್ತೇಜನ ಹೊಂದಿ, ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದು ಹುಂಡಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೂತಿಗೆ ಚಾಚಿದ.

—ಪುಂಗನೂರು ಪಾಪಯ್ಯ.

—0—

ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯದ ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ : “ ಆಟಂ ಬಾಂಬು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಶಾಂತವಾಗಿರಿ ! ”... ....ಇಂಥ ಉಪದೇಶ ತೀರ ಅನವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ ?

•

•

•

“ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತೇವೋ, ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ್ದು, ಅವರ ನಾಗರಿಕತೆ ಎಷ್ಟು, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಯಸಿ, ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನಿಟ್ಟು ಟೀಕಿಸಿದರೆ ಖೇಮ. (ಸರ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಜಿನಿವಾ ಭಾಷಣ) ... ನಿಜ, ಸ್ವಾಮಿ.

•

•

•

“ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಡ ; ಪಾಸುಮಾಡಿಸಿ ಬಿಡಿ ; ಪಾಸು ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಡಿಸಿ ಬಿಡಿ , ಡಿಗ್ರಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಚಾಕರಿ ಕೊಡಿಸಿಬಿಡಿ ಸಾಕು ; ಚಾಕರೀನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ; ಕೈ ತುಂಬ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿಸಿ ಬಿಡಿ, ಸಾಕು ” (ಭಾಷಣ)

•

•

•

ಲಂಚ ಹೊತ್ತು ಮೆಲು ನಡೆಯಲಿ
ಮಂಕ !! ಮಡೆಯ !! ಬರುವನು —ಬಲು
ದೂರು ತೂರಿ ಬರುವನು.

ಮಾನ ಹಿಡಿದ ಬೆಸ್ತನಂತೆ
ಗಾಳವೆಸೆದು ಬರುವನು—ಕಿರು
ನಗೆಯ ಬೀರಿ ನಿಲುವನು.

ಸರಸದಿಂದ ಮಾತ ನಡುವೆ
ಕೈಗೆ ಶಾಖ ಕೊಡುವನು—ಹೊಸ
ನೋಟ ಕಂತೆ ಪಡೆವನು.

ಹಣವತೋರೆ, ಕಿವಿಯವರೆಗು
ಹಲ್ಲ ಕಿರಿದು ಮೆಲ್ಲಗೆ—ಮನ
ಪುಳಕದಿಂದ ಕುಣುವುದು.

ಬೇಡವೆಂದು ಮೋಡಿಯಾಡಿ
ಕಪಟ ನಟನೆ ತೋರುತ—ಬಲು
ಬೂದಿ ಎರಚಿ ಮೆರೆವನು.

ಬೇಡಿದಾ ವರೆಂಗಳೆಲ್ಲ
ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎನುವನು—ಹಣ
ಕೊಡದ ಜಿಪುಣರಳಿವರು.

ಬೆಣ್ಣೆ ಸವರಿ ಚಾಡಿ ತುಂಬಿ
ತಂಪುಮಾಡ ಬರುವರು—ಅನು
ಕಂಪೆ ತೋರಿ ಬರುವರು.

ಗೂಢತರ ಕಮಾಲಿನಿಂದ

ಬಂದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲು—ಕೈ

ಮುಗಿದು ಕಂಬಿ ಕೇಳರು.

ಸ್ಯಾಲರಿಯಲಿ ಸಾಧ್ಯವೆ

ಭೂಮಿಕಾಣಿ ಗದ್ದೆಯು ?—ಮನೆ

ಕಾರು ಮೆರುಗಿನುಡಿಗೆಯು ?

ಲಂಚವೊಂದೆ ಶರಣು ಅವನಿಗೆ

ಮಡದಿ ವಜ್ರದೋಲಿಗೆ—ಅವ

ಳಾಸೆ ಪಡುವ ಸಿಲ್ಕಿಗೆ !

—ಕಾನುತ್.

—o—

ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಂಚ್ಛಾವೇಶದ ಎಲ್ಲ ನಗರಗಳಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಬೀದಿ
ಗಳಿಗೂ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಇಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಗೆ,
ಟಿಪಾಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏಕೆ ಆಸಮ್ಮತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರೋ, ಕಾಣೆ.

• • • • •

“ ದಿನಕ್ಕೆ 8 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ 7 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ
ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ನಂತರ ಕ್ರಮವಾಗಿ 6 5 4 ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತ
ಬರಬೇಕು ” (ಭಾಷಣ)

• • • • •

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅನಂದಿಸಲು ಹೊರಗಿ
ನವರನ್ನು ಅಹ್ವಾನಿಸುವ ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ.....ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ
ಅಂಥ ದೃಶ್ಯಗಳು ಕೊನೆಗಾಣುವುದರಿಂದ, ಕೂಡಲೇ ಮಹಾಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿನಂತಿ.

• • • • •

ಸಲಹಾ ಪಿಚಾಚಿ

೧

“ ಮಗೂ ಅಕ್ಷರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿದ್ದೋ. ಸ್ಫುಟವಾಗಿರಲಿ ಬರವಣಿಗೆ ಮುತ್ತಿ ನಂತೆ ಬರಿ. ಜಡ್ಡಿ, ದಿವಾನ, ಅಧವ ಬೇರಾವುವಾದರೂ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರಿ. ” ಇದು ಮರಳುಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ, ಮೇಷ್ಟ್ರು ವೀರರಂಗಯ್ಯನವರ ಸಲಹೆ.

“ ಅವನು ಆ ಸಲಹೆ ಸನ್ನಾಹಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಗ್ಗಿ ಗಂಡಲಿ. ಲೋಲ್ ದೊಣ್ಣೆ ತೊಗೊಳ್ಳಿ. ಕೈಮೂಳೆ ಮುರೀರಿ ” ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಸಲಹೆ.

ಗೆಣ್ಣುಮುರೀತು. ದುಂಡಕ್ಷರ ಫಲಿಸಿತು. ಆದರೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪದವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುರುಕು ಖುರ್ಚಿ. “ ಇಂದ—ಗೆ ” ಗುಮಾಸ್ತ. ಮೊನ್ನೆ ಯಾವುದೊ ‘ weekly ’ Inaugural number ತಿರುವುತ್ತಿದ್ದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಣಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ಗೌರವ ಕೂಡ ಸಂದೇಶ ಕಳಿಸಿದ್ದು. ಸಂದೇಶದಡಿಯಲ್ಲಿ Autograph ನೋಡಿದೆ. Auto-graph ಕೆಳಗೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿದೆ. ಮನೆ ಮಗಳು ಕಸೂತಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಆನೆ ಬರೆದು, ನೋಡಿದವರು ಅನುಮಾನ ಪಡೆದಿರಲಿ ಎಂದು ಬುಡದಲ್ಲಿ “ ಆನೆ ” ಎಂದು ಬರೆದಂತೆ. ಅವರ ದಸ್ತತ್ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಗೆಣ್ಣುಮುರಿದ ಬೆರಳು ನೋಡಿಕೊಂಡೆ. ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿಬಂತು. ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಅವರ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ದೂರ. ಚೂರು ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೋತಿಗೀಚು ಗೀಚಿ, ಅಳಿಯುವ ಜೀವನವನ್ನು ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ Doctor ಕೈಮೂಳೆ ಮುರಿದಿಲ್ಲವೇಕೆ ? ವೀರರಂಗಯ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಿತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಹೊರಬಂತು ಗುಂಡಕ್ಷರದ ಸಲಹೆ. ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೆ ಹಾಳುಮಾಡಿದ ಮುತ್ತಕ್ಷರ. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ, ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ನನಗೆ ಒಂದು ‘ ಲೆಟರ್ ಡಿಕ್ಟೇಟ್ ’ ಮಾಡಲು ಕರೆದರು. ಕೈಗೆ ಒಂದು ಕವರ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿ ವಿಳಾಸ ಹೇಳಿ ಬರೆಸಿದರು. ಬರಹ, ಅವರ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ ಹೆಂಡತಿ ನೆನಪು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಹೇಳಿದರು “ ನಾಳಿನಿಂದ ನಿನಗೆ Steno-Typist ಕೆಲಸ ಬೇಡ Pass Book ಬರಿ. ” ಅಂದಿನಿಂದ “ To Cheque ” “ By Cash ” ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅವರ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು Prisoners of war Camp Barbed Fence ಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

—ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.

ಕುಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯ ಕೈಚಳಕ

— ೦ —

ಹುಡುಕೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ ಅವನೇ ಮನುಷ್ಯ. ಆದರೆ ಕಾಲ ಅವನನ್ನು ಮುಪ್ಪುಮಾಡಿತ್ತು ಆದರೆ! ಅದೇ ಕನ್ನಡಿ ಅದೇ ಕತ್ತಿ ಅದೇ ಕೈ ಚಳಕ ಅದೇ ಕುರ್ಚಿ ಅದೇ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯ ನೋಟ ಆ ಕುಪ್ಪಸ್ವಾಮಿದು

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಜಿದ್ದಿನ ಜೂಜಿನ ಸಂಗತಿ ಚಲನಚಿತ್ರದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂತು. ನಸುನಕ್ಕು ಕುಳಿತೆ. ಕುಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ನಕ್ಕು “ ಕೆಲವೆ ತಲೆಗಳಿವೆ ಕೊಂಚ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರಿ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನೂ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡುವೆ ” ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ ಬೆಂಚಿನ ತುದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹಳೆಯ ಕೊರವಂಜಿಯನ್ನು ಓದಲು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ.

ಕೈ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದರೂ ತಲೆಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದ್ದೆ? ಹಿಂದೆಲ್ಲೋ ಈ ಶಿರ ನನ್ನ ಕೈ ಚಳಕದ ಅನುಭವ ಪಡೆದಂತಿದೆಯಲ್ಲಾ? ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಶಿರದ ಭಾರವನ್ನು ಆತುರಾತುರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ಬೇಡಿದ ನಾನು ಅಲಂಕರಿಸಿದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿ, ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತು ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ. ನಾನು ನಸುನಕ್ಕೆ, ಅವನೂ ಹಲ್ಲುಗಿರಿದ. ನಾನು ಕೆಮ್ಮಿದೆ ಅವನೂ ಗುಟರು ಹಾಕಿದ. ನಾನು ಕ್ಯಾಕರ್ದಿದೆ, ಅವನು ಕೇಕೆಹಾಕಿದ. “ ಏನಯ್ಯಾ ಸಮಾಚಾರ ? ” ಎಂದೆ.

“ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ಈ ತಲೇನ ಹಿಂದೆಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ” ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿದ.

“ ಹೇಳು ನೋಡೋಣ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ? ”

“ ಇಲ್ಲೇನೆ ಇರಬೇಕು....ಆದರೆ ನನಗೆ ತೋಚೋದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿ ದಾಗ ಈ ತಲೆ ಈಗಿನಕ್ಕಿ ತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ” ಎಂದು ನೀರು ಚಿಮಿಕಿಸಿ ತಲೆ ಸವರಿದ.

“ ಹ್ಲ ಹ್ಲ ನೋಡೋಣ ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೇಂತ.....ಹೇಳು ನೋಡೋಣ....” ಎಂದೆ.

ಕೊಂಚ ಎಣ್ಣೆ ನೀರು ಬೆರಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ವತ್ತಿ ನೀವಿ ಅದರ ಪರಿಚಯ ವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು....ತಟಕ್ಕನೆ ನನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು “.....ಗೆದ್ದೆ,

ಸಿಕ್ತು ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೈತಲೆ ತೆಗಿದದ್ದು..... ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಪಂದ್ಯ ಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಸಂಗಡ.....ಗೆದ್ದೆ....ಮೂಲ ಸಿಕ್ತು ರಾಯರೆ ” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿ ಯಾಗಿ ಗಹಗಹಿಸಿದ.

“ ಭಲಾ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವಯ್ಯಾ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಟ್ಟೊಂಡಿದ್ದಿಯಾ....ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಮಾತಲ್ಲಯ್ಯಾ ಕುಪ್ಪುಸಾಮಿ.....”

“ ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ಶಿರ ನನ್ನ ಕೈಚಳಕ ಕಂಡಮೇಲೆ ಮರೆಯೊದೊಂದೈ ಏನು ರಾಯರೆ ಅದೂ ನಿಮ್ಮತಲೆ ಪಂದ್ಯದ್ದು... ..”

“ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯವೇನಯ್ಯಾ ಹೇಗಿದೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ಸು ? ”

“ ನಿಮ್ಮ ದಯಾ ದೇವರು.....ಅದ್ದೆಂಗೆ ರಾಯರೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಹಿಂಗಾ ಯಿತು ಹಂಗಿದ್ದದ್ದು ? ಬಲೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗತ್ತಿ ...ಇಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ತಲೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಒಂದು ನಾನು ಕಂಡದ್ದು. ಅಪ್ಪಟ ಬೋಳವಿದ್ದದು ತುಂಬು ತೋಟವಾಯ್ತಲ್ಲ ? ಅದ್ದೆಂಗೆ ರಾಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ?—ವೈಟೆಕ್ಸ್ ? ಕೇಶ ವರ್ಧಿನಿ ? ಕ್ಯಾಂತರ್‌ಡೀನೆ, ಕರೀಕೂರಂಗು ತೈಲವೆ ? ನೇಟೆವ್ ಮದ್ದೆ ? ಏನು ರಾಯರೆ ನನಗೂ ಹೇಳಿ ಈ ಕತ್ತರಿ ಕತ್ತಿ ಬಿಸಾಕಿ ಅದನ್ನಾದರೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಬೋಳುತಲೆಯವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡೋಣ. ”

“ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆ ಕಣಯ್ಯಾ ಕುಪ್ಪುಸಾಮಿ. ಆವತ್ತು ನಿನ್ನ ಅಂಗಡಿ ಯಲ್ಲಿ ನಡೀತಲ್ಲ ಪಂದ್ಯ ನೀನು ಗೆದ್ದೆಯಲ್ಲವ್ವಾ, ಮೂರ್ತಿರಾಯ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮುಕ್ತಿದನಲ್ಲ.....” ಎಂದು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಕ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಕುಚೊದ್ದಿಯೊಬ್ಬ “ ಅದೇನು ಪಂದ್ಯದ ಕತೆ ಹೇಳಿಸಾರ್ ಈ ಹಳೇ ವೇಪರ್ ಓದೋಕಿಂತ ಕೇಳಾದರೂ ಕೇಳೋಣ ” ಎಂದ. ಕೇಳಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂ ಭಿಸಿದೆ “ ಸನ್ ಸಾವಿರದೊಂಬೈನೂರಾ ಮೂವತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಇದೆ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ಗುರುವಾರ ಮೂರ್ತಿರಾಯ ಈ ಕುಪ್ಪುಸಾಮಿನ್ನ ಬಾಗದಾದಿನ ನಾಯಿಂ ದನಿಗಿಂತ ಕೈಚಳಕ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ವಾದಿಸಿದ ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಷ್ಟು ಚತುರನಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು. ಸರಿ ನನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೇ ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ವಾಯಿತು. ಹೊರಟೆವು ಇದೇ ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ. ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ಕತ್ತಿ ಹಿರಿದು ಮುಂದೆ ನಿಂತ. “ ಹೇಗಿರಲಿ ಸಾರ್ ? ” ಎಂದ “ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೈತಲೆ ಇರಲಿ.....ಸೆಂಟರ್ ಲೈನ್ ” ಎಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೌ ಹಾರಿ ಕಾದೆದ್ದರು. ಮೂರ್ತಿ ಎವೆ ಇಕ್ಕದೆ ಕುಪ್ಪುಸಾಮಿನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಆಸ್ತಿ ಎಂದರೆ ಸಮಸ್ತ ರೋಮವೂ ಕಳಚಿ ತಲೆಯನ್ನು ಅನಾಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಳುಗಾಡಿನ ಮರದಂತೆ ನಿಂತ ರೋಮ. ಅತ್ಯಂತ ಅದರ

ದಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಪೋಷಿಸಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಸಾರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೂದಲಲ್ಲಿ ಸೆಂಟರ್ ಬೈತಲೆ ತೆಗಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ನಿಪುಣನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಮೂರ್ತಿ ರಾವ್ ವಾದಿಸಿ ಈ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾ ಪ್ರಚಂಡ. ಎಂತೆಂತಹ ತಲೆಗಳನ್ನು ಸವರಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ ಈತ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ದೇನು ಲೆಖ್ತು? ನೀನು ಹೇಗೆ ಆಸೆ ಪಟ್ಟರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪಂದ್ಯಕಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಈ ಬೆಂಕ್ರಾಪಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೆಂಟರ್ ಬೈತಲೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೋ ನೋಡಬಿಡೋಣವೆಂದ “ಸೆಂಟರ್ ಕ್ರಾಪ್” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅವಡುಗಚ್ಚಿ ಹುಬ್ಬುಹಾರಿಸಿ ಕತ್ತಿಹಿರಿದು ನಿಂತು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಅಕ್ಕರೆಯ ಕ್ರಾಪನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಣ್ಣೆವೆ ಯಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಸೀಳಿ “ಇಕ್ಕೊ ಸೆಂಟರ್ ಕ್ರಾಪ್” ಎಂದು ಎಡಕ್ಕೊಂದು ಬಲಕ್ಕೊಂದು ಎಣ್ಣೆ ಸವರಿ ಅಂಟಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ತೆಪ್ಪಗೆ ಮೂರ್ತಿ ಕೈಗೆ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತು ಮನೆಸೇರಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ.....ಇದೇ ಆ ಪಂದ್ಯ.... ಈತ ಈ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ಏನು ಇಾಮಾನ್ಯನೇನು?.....” ಎಂದು ಕತೆ ಮುಗಿಸು ವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ತಲೆ ಹಾಕಿ “ಅದೇ ರಾಯರೆ ಅಂತಹ ಬೆಂಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಈಗ ಮಲೆನಾಡಾದದ್ದು ಹೇಗೆಂತ ನಾನು ಕೇಳೋದು.....ಆ ವಿಷಯ ಕೊಂಚ ವಿವರಿಸಿ.....” ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿದ.

“ಅಯ್ಯೋ! ಅದೊಂದು ಕಾದಂಬರಿಕಣಯ್ಯ, ಏಳುನೂರು ಪುಟ ತುಂಬಿಸ ಬಹುದು....ಆದರೆ ಎರಡೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡ್ತೇನೆ ನೀನು ಬೇಗ ಸೋಪು ಬಳಿದು ಮುಖ ಕೆರೆದು ನನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡು ತಿಳಿತೇ....ಈ ಊರಿಂದ ಹೋಗಿ ಪೆರಂಬೂರಿನ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ ತಲೆ ಸವರಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಂ ಮಾಡಿದೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಎದುರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ನವಯೌವನ ತರುಣಿ ಸುಂದರಿ ಪ್ರಥಮನೋಟದ ಪ್ರೇಮ. ಅವರೂ ಸ್ಮಾರ್ತರು ಹಾಸನದವರು ಪರಿಚಯ ಆಯ್ತು ಹುಡುಗಿ ತಂದೇನೂ ವರ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು ನನ್ನ ಜಾತಕಾನೂ ಕೇಳಿದರು ಸರಿ ಜಾತಕಾನೂ ಕೂಡಿಬಂತು. ನಾನಂತು ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದೆ ನನಗೇನು ದಿಕ್ಕೇದೇಸೆಯೇ ಸೋದರಮಾವನಿಗೊಂದು ಕಾಗದಾ ಬರೆದೆ ಹೀಗಿದೆ ಸಂಗತಿ ಅಂತ.....ಆದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖಿತರಾಗಿ ಹುಡುಗಿ ತಂದೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರು. ಎದುರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇ ಕಾಗದವೇಕೆ? ಎಂದು ತಳಮಳಿಸಿತು ಮನಸ್ಸು. ಓದಿದೆ ಕೋಪ ದುಃಖ ಪರಿತಾಪ ಚಿಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕವು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಅವರಮ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಹೇಳಿಬಿಡ್ತಂತೆ—ಭಿಕ್ಷಾನಾದರೂ ಬೇಡಿ ಬದುಕೇನು ಬೋಳುತಲೆ ಗಂಡ ಬೇಡಾಂತ ನಾನು ತಲೆತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ತಲೆ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದೇ ಹುಡುಗಿಗೆ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸೀನಪ್ಪನೇ ಅಲ್ಲ, ಎಂದು ಅಂದೇ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಮಲಬಾರಿಗೆ ಹೊರಟೆ .....

“ ಅರರೆ.....ಆಮೇಲೆ ”

“ ಆಮೇಲೆ ಶೋರನೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದೆ. ನೀನೇದಿಕ್ಕು ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ನನ್ನ ಭಾವಿ ಜೀವನ ನನ್ನ ತಲೆಯ ನಿಬಿಡತೆಯನ್ನ ವಲಂಬಿಸಿದೆ. ... ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಕತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ. ನನ್ನ ತಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ....“ ಮಸಾಲೆ ಎಷ್ಟು ತಿಂದಿದ್ದೀಯ ? ” ಎಂದು ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ. ಒಂದೇ ಎರಡೇ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಟನ್ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. “ ಬಹಳ ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ ” ಎಂದಿಷ್ಟೆ ಹೇಳಿದೆ. “ ಆ ಅನಿಷ್ಟ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆಯೇ ಈ ನಿನ್ನ ಬೋಳುತಲೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿತೆ - - ಕೂಡಲೆ ಮಸಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಆರು ದಿನ ಈ ತೈಲ ಹಚ್ಚು ಆಮೇಲೆ ಬಾ ” ಎಂದರು. ಸರಿ ಎಂದು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಕೈಹಿಡಿಯಲು ನನ್ನ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಮಸಾಲೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದೆ. ಆರು ದಿನದ ನಂತರ ಆ ಧನ್ವಂತರಿಯ ಬಳಿ ಹೋದೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಾಮಾನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ನೇನೋ ಬರೆದಿದ್ದ - ವಾತಾಪಿ, ಕರೀಹಿಪ್ಪಲಿ, ಹಳೇ ಜೊಂಡಿಂಗ, ಕರೀ ಮೊಲದ ಕೊಬ್ಬು, ಹುಲಿಯ ಹಲ್ಲು .....ರಾಮ ರಾಮ ರಾಜಕುಮಾರಿಗಾಗಿ ಹುಲಿ ಹಾಲು ತರಲು ಹೊರಟ ವಸಂತರಾಯನ ಕತೆಯಾಯಿತಲ್ಲಾ ! ಸರಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ “ ವೈದ್ಯ ಗುರುವೆ ಕೇವಲ ಬೋಳಪ್ಪನಾದ ನಾನು ಇದನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನೀವೇ ತರಿಸಿ ಬಿಡಿ ಏನಾಗುತ್ತೋ ಕೊಡೋಣ ” ಎಂದೆ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದರು. ಮೂರು ದಿನ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕುಂಭೀಪಾಕ ಒಂದು ಬಾಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಲೆ ಮುಳುಗಿಸಿ ಕಾಲುಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ತಲೆ ಎಲ್ಲಾ ನನೆ ಹತ್ತಿತು, ಆರನೇ ದಿನ ಮೊಳಕೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಹುರ್ರೇ ಎಂದು ಕೇಕೆ ಹಾಕಿ ವೈದ್ಯಭಾನುವಿಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು “ ಬರಲಾ ” ಎಂದೆ. “ ಹುಷಾರಾಗಿರು ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ಮಾತ್ರ ಮೂಸಬೇಡ.....ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹೈಟೆಕ್ಸ್ - ಬೈಟೆಕ್ಸ್ - ಹಚ್ಚಬೇಡ. ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಲೆ ತುಂಬ ತೋಟ ತೋಟವಾಗುತ್ತೆ....ಹುಶಾರಿ ಪರಮ ಹುಷಾರಿ ” ಎಂದು ನನ್ನ ಮೈದಡವಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು, ಆಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ತಿಂಗಳು - ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮದರಾಸಿನ ಮೋಹನಾಂಗಿನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಬೈಟೆಕ್ಸ್ ಹಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟೆ. ರಾತ್ರಾರಾತ್ರಿ ಬೆಳೆದು ಬಂತು, ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತ ನನ್ನ ತಿರ. ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾರೋ ಇರಬೇಕೆಂದು “ ಹಲೋ ” ಎಂದೆ ಅವರೂ “ ಹಲೋ ಎಂದರು - - ಆಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯಿತು ಅವರು ನಾನೇ ಎಂದು. ನನ್ನ ಗುರುತು ನನಗೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಬೈಟೆಕ್ಸಿನ ಪ್ರಭಾವವೋ ಏನೋ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು ಕುಪ್ಪಸಾಮಿ....ಏನು ಹೇಳಲಿ ನನ್ನ ಗ್ರಹಚಾರ ”

“ ಈಗ ಕವ್ಯಗಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲಾ.... ರಾಯರೆ ” ಎಂದ ಆತ.

‘ ಹೌದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೂದಲೂ ಉದುರುತ್ತದೆ ಕಂಡೆಯಾ....ನನ್ನ ತಲೆ ಬರಹ ಯಾರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.... .”

“ ಮತ್ತೆ ಆ ಹುಡುಗಿ . ... ಮದುವೆಯಾಯ್ತು ? ”

“ ಅದೇ ಕೇಳು ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಿಳೀ ಕೂದಲೆಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಿಲ್ಲ ನಾನು. ಯಾರೋ ಡಿಲಾಟ್ ಎಂಬ ಎಣ್ಣೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಳೀರಿ ಎಂದರು ... .. ಸರಿ ಡಿಲಾಟ್ ಬಳಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ...ಆದರೆ ಆ ಡಿಲಾಟಿನ ಗುಣವೇನು ಗೊತ್ತಿ ಕುಪ್ಪುಸಾಮಿ. ಕೂದಲನ್ನೇನೋ ಕಪ್ಪುಮಾಡುತ್ತೆ ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತೆ. ಅದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೇ ಮಸಿ ಬಳಿದು - - ಎದುರು ಮನೆಗೆ ನೇರಹೋಗಿ ತೀಡಿದ ಕ್ರಾಪನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬೇಗ ಮುಹೂರ್ತ ಇಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯೂ ನನ್ನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಲೆ ಹಾಕಲು ತಯಾರಾದಳು. ಅದೇ ಮಿನಾಕ್ಷಿಯೇ ನನ್ನ ಮಡದಿ ಯಾದಳು .. ....ಆದರೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದವೇಲೆ ನನ್ನ ಅರ್ಧ ಬಿಳಿ ಅರ್ಧ ಕಪ್ಪು ಅರ್ಧ ಕೂದಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ ನೋಡಿ ‘ ಇದೇನೊಂದ್ರೆ ಮೋಸವಾಯಿತೆ ? ” ಎಂಥು ಪರಿತಪಿಸಿದಳು. “ ಭಯಪಡಬೇಡ ಬೇಕಾದರೆ ಮಲಯಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಅಭಯನೀಡಿದೆ. ಆದರೇನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕೂದಲು ಉದುರುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ—ಮಿನಾಕ್ಷಿನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣವಾದೆನಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಬೋಳಾದರೇನು ಬೆಸ್ಪಾದರೇನು ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮೀ.....”

“ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವೇ ರಾಯರೇ ”

“ ಆಯಿತೋ - - ಸರಿ ಬರುತ್ತೇನೆ .. ಈ ಊರಿಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ .. .... ಕ್ರಾಪ್ವನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ, ತಿಳೀತೆ ? ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಕೈಚಳಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು .....ಬರಲಾ ”

“ ಒಳ್ಳೇದು ಸಾರ್ ಈಗ ಮಸಾಲೆ ಉಂಟೋ ...” “ ಮದುವೆ ಆದಮೇಲೆ ಮಸಾಲೆ ತಿನ್ನ ದೆವುಂಟೆ ? ಮಿನಾಕ್ಷಿಯೇ ಮಡಿಸಿ ಬಡಿಸುತ್ತಾಳೆ ...ಈಗ ...ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಉದುರುವುದು.....ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಬೋಳು - - - - ”

“ ಹ್ಲಹ್ಲಹ್ಲ - - ನಮಸ್ಕಾರ

—ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ಗೊರಿಕೆಗೆ ಮದ್ದು

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆ
ತಂದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ನಾನು ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ—

“ ಏನು ಗೊರಿಕೆ ಅಂದ್ರೆ ” ಅಂದಳು

“ ಅದೇನೇನು ಇವತ್ತಿನ ಸಿನಿಮಾ ಹೆಸರು ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಹಿಂದಿನ
ರಾತ್ರಿ ನಾವು ಮಲಗುವಾಗ ಮರುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಖಂಡಿತ ಸಿನಿಮಾಗೆ
ಹೋಗೋಣವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವತ್ತಿನ ಸಿನಿಮಾ ವಿಚಾರ ನಾನು ಬರೀ
ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಕೊಟ್ಟಳೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಅವತ್ತೇ ಲೈಬ್ರೇ
ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡಿಕ್ಟನೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಓದಿದೆ. ಗೊರಿಕೆಹೊಡೆಯುವುದು ಯಾವ ಸಂಗೀತದ ಅಭಿರುಚಿಯಿಂದಲಾಗಲಿ,
ಅರ್ಜೀರ್ಣದಿಂದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಕಿರುನಾಲಗೆ ಒಂದೊಂದಿದೆ.
ಅದು ಬಾಯೊಳಗೆ ತೆಪ್ಪಗೆ ಬಿದ್ದಿರದೆ ಮೂಗೊಳಗೆ ಹುಂಚಾಗಿಲಿಂದ ಒಳನುಗ್ಗಲು
ಹೋಗುತ್ತೆ. ನಾವು ಮೈಮರೆತಾಗ ಆ ಕಿರುನಾಲಗೆ ಮೂಗಿನ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು
ಬಡಿಯುವುದೇ ಗೊರಿಕೆ ಅಂತ ತಿಳಿದೆ. ಗೊರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ
ಓದಿದೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು

“ ನನ್ನನ್ನು ತಿರುಗಿಸು ” ಅಂದೆ.

ಅವಳು ನನ್ನ ಹಣೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು, ಬಾಯಹತ್ತಿರ ಮೂಗಿಟ್ಟು—

“ ಮೈ ಸ್ವಸ್ಥವಿಲ್ಲವೇ ” ಅಂದಳು

“ ಅಲ್ಲಕಣೇ, ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಗೊರಿಕೆ ಹೊಡೆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ
ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ತಿರುಗಿಸು. ಅದರಿಂದ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತೆ ” ಅಂದೆ.

ಮರುದಿನ ನಾನು ಏಳುವಾಗ್ಯೆ ಅವಳನ್ನೂ ಎದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಬೇಗನೆದ್ದು,
ಸ್ನಾನ ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿ, ಅಡಿಗೆಗೆ ಎಸರಿಟ್ಟು, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ತೋಡಿಟ್ಟು ಬಂದು
ಅವಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದೆ.

“ ನೀವು ಗೊರಿಕೇನೇ ಹೊಡೀರಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಯೋ ದೋಸೆ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸ್ತಾ ಇರ್ದಾರೆ ” ಅಂತಾ
ಒಂದೇ ಉಸುರಿನಲ್ಲಿ ಒದರಿ ಮೂಗನ್ನು (ಅವಳ) ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿ ಒಳಕ್ಕೆ
ಹೋದಳು.

ಕತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ಚೆಂಡು, ದಾಂಡು, ಸೇರು, ಬೆಲೂನು, ಬಾಯಿ ತೆರೆಯದ
ಹಾಗೆ ಪಳಾಪ್ಪಿ, ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ತಣ್ಣೀರು ಬಟ್ಟೆ, ಕತ್ತಿಗೆ ಬಿಸಿನೀರು ಬಟ್ಟೆ

ಮೂಗಿನೊಳಕ್ಕೆ ಮೆಂತ್ಯಾಲು, ಪೆನಿಸಿಲಿನ್ನು, ಬಾಯೊಳಕ್ಕೆ ಬೇವಿನ ರಸ, ಗಂಟಲೊಳಕ್ಕೆ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು—ಯಾರ್ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ಮಾಡಾಯಿತು ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ನನ್ನಾಕೆ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತೆಂದು ದಿನವೂ ಪೇಪರ್ ನೋಡೋಕೆ ಶುರು ಹಚ್ಚಿದಳು.

ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಡಾಕ್ಟರ್. ನಾನಿನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಫಲವತ್ತೈದು (ರೂ. 45) ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಗೊರಿಕೆಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರೂ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದೆವು. ಕಡೆಗೆ ವೆಚ್ಚುವೋರೆಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ನನ್ನಾಕೆ ಮಲಗಿದ್ದಳು, ಶುಶ್ರೂಷವಾಗಿ ಗೊರಿಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತ.

—ಕೇ. ಫ.

ಕೋಳಿಯ ಗರುಡಿ

: ೧ :

ಕೋಳಿ ಕೊಡಹಿತು ಜುಟ್ಟುತಲೆಯನು ;

ನಂಬಲಿಲ್ಲ ಸುದ್ದಿ.

ಕರೆದು ಹೇಳಿತು—ಗೆಳೆಯ ಗಾರ್ದಭಸ

ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಗುದ್ದಿ :

• ಕತ್ತಿ ಕೆಳೆಯನೆ ! ಒಂಟಿ ಮದುವೆಯಲಿ

ವಾಡ್ಯಗಳನು ಮೆಟ್ಟಿ

ನೀನು ಹಾಡಿದುದನಾರು ಮರೆವರು !

ನೀನೆ ನಮ್ಮ ಜೆಟ್ಟಿ ! !

“ ಈಗ ಯಾರೊ ಕಲಕಂಠನಂತೆ ! ಹೊಸ

ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಯಂತೆ !

ಅದರ ಕೊರಲ ಸರ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೇ

ಬೆಳೆವ ಪಾತಿಯಂತೆ !

“ ಉರ್ಧ್ವಗಾಮಿ ಖಗಕುಲಕೆ ಸಹಜ—ಉತ್

ಪ್ರೇಕ್ಷೆಗೈವ ಚಾಳಿ.

ನಂಬಲಾರೆನೀ ರೆಕ್ಕೆಮಾತುಗಳ—

ಎಲ್ಲ ಬರಿಯ ಗಾಳಿ

• ನನ್ನ ಹೆಸರ ನಾ ಹೇಳಬಾರದದು

ವಿನಯವಲ್ಲ—ಇರಲಿ ;

ಗೆಳೆಯ ! ನಿನ್ನ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಕುಗ್ಗುವುದ

ಹೇಗೆ ನೋಡುತಿರಲಿ !

“ ನಾನೆ ಹೋಗುವೆನೆ—ವಾದ ಮಾಡುವೆನೆ—

ಕಾಲು ಮುರಿದ ಕೋಳಿ

ಬಾಯಿ ತೆರೆದರತ್ತಂತೆ ನಗುವ ಮು—

ತ್ತೈದೆಯೆದುರು —ಕೋಳಿ !

“ ‘ಅಲ್ಲದುದನು ಯಾರೆಲ್ಲೆ ಹೇಳಿದರು,

ಅಲ್ಲೆ ಅದನು ಚೆವುಟು’—

ಇದುವೆ, ಗೆಳೆಯ, ನಾ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯಲಿ.

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸವುಟು.”

ಮೋಟುಬಾಲ ಬೀಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿತು ಕತ್ತಿ.
ಕತ್ತಿಯಾದರೇನು ? ಮಾನವಿಲ್ಲವೆ ಮತ್ತೆ ?

“ ಎಲವೆಲವೋ ಕಲಕಂಠ ! ನೀನೆದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು !
ತೋರಿಸುವೆ—ನಿನನೊಬ್ಬನಿಗೆಯೂ ಈ ಹಾಡಿನ ಹಕ್ಕು !
ಲೋಕದೊಳಗೆ ನಾನಿರುವೆ—ಕೇಳಿರುವೆಯ ನನ್ನ ?
ನಾನಿರಲಿ—ಕೇಳಿರುವೆಯ ಕೋಳಿಯ ಹೆಸರನ್ನ ?
ನೀ ಗಂಡೆ ? ಭಯವಿಲ್ಲವೆ ? ಬಾ, ನೋಡುವ, ಹಾಡು !
ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ನಿನಗಾ ನಾಯಿಯ ಪಾಡು ! ”

ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕತ್ತಿ ಬಂತು ಕೋಗಿಲೆಯೆಡೆಗೆ
ಕೋಗಿಲೆ ತಾ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ.

ಕೊಂಬೆ ಮರೆಯಲಿ ಕುಳಿತು ಹಾಡುತ್ತಿರೆ ಕೋಗಿಲೆ—

ಎಲೆಯ ಕಪ್ಪಿನಲಿ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ—
ಅಶರೀರವಾಣಿಯೆಂದುದಿಸಿ ಬಂತಾಗ—

ಎಂಟು ಕಡೆಯಲಿ ಕಣ್ಣು ಸುಳಿಸಿದತ್ತತ್ತ
ಮುಗಿಲ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ ತಲೆಯನೆತ್ತುತ್ತ

ಪರ್ವತದ ಪಕ್ಕದಲಿ ಪರ್ವತದ ಸಾಲು
ನಡುವೆ ಧುಮುಕುವ ಬಿಳಿಯ ಜಲಪಾತ ಹಾಲು

ಮಲೆಯೆಲ್ಲ ಮೈತುಂಬ ಮಲೆತುನಿಂತ ಅರಣ್ಯ
ಏನ್ ವೃಕ್ಷವೃದ್ಧಿಯೋ ಎಣಿಸಲಾರೆ ಅಗಣ್ಯ

ಮರವೆಲ್ಲ ಚಿಗುರಿ, ಚಿಗುರು ಎಲೆಯಾಗಿ,
ಎಲೆನಡುವೆ ಹೂವಾಗಿ, ಹೂವು ಕಾಯಾಗಿ,

ಕಾಯಾಕಳಿತು ಹಣ್ಣಾಗಿ, ಹಣ್ಣು ತನಿರಸ ಜಿನುಗಿ,
ನೀರಿನಲಿ ಮೀನೇನು ! ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮೃಗವೇನು !
ವಾಯುಮಾರ್ಗದೊಳಲೆವ ಪಕ್ಷಿಗಣವೇನು !

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಜೀವ ! ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಪ್ರಾಣ !
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಅದರದೇ ನಿತ್ಯಸಂಚಾರ !
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಅದರದೇ ಸತ್ಯಸಂಚಾರ !

: ೪ :

ಕೊರಳಿನ ಕದಗಳ ಮುಚ್ಚಿತು ಕೋಗಿಲೆ—
ಕತ್ತೆಗೆಚ್ಚರಾಯ್ತು
ಮೈಯನೊದರಿ ಕಣ್ಣಾಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿತು—
ಬಹಳ ಅಚ್ಚರಾಯ್ತು !

“ ಎಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ ? ಎಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ?
ಎಲ್ಲಿಹೋಯ್ತು ಆ ಸುಂದರಸುಖಲೋಕ ? ”
ಎನಲು, ಕೋಗಿಲೆ ಮೈಯ ಕಾಣಿಸಿ
ಕೇಳಿತಂತು : “ ಹೋ ! ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಬೇಕ ? ”

ಕತ್ತೆ ಬೆಚ್ಚಿತು ; ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿತು—
ಕೋಗಿಲೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಯಕ್ಕೆ.
ಆದರೇನು ? ಛೇ ! ಕತ್ತೆ ಕತ್ತೆಯೇ !
ಸಾಯುವುದೇ ಈ ಗಾಯಕ್ಕೆ !

ಹೇಳಿತಂತು ತಾ ಮುಸುಡಿ ತಿರುವುತ
ಮೋಟುಬಾಲ ಬೀಸಿ :
“ ನಿನ್ನ ದೇನು ಮಹಾ ! ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ—
ನಮ್ಮ ಕೋಳಿ ವಾಸಿ !

“ ಎಚ್ಚರಾದವರ ಮೈಯ ಮರೆಯಿಸುವ
ಹಾಡು ಏನು ಹೊಲಸು !
ಮಲಗಿದವರ ಹೊಡೆದೆಬ್ಬರಿಸುವ ಗುಣ—
ಅದುವೆ ದಿವ್ಯ ಕೆಲಸ !

” ನನ್ನ ಕೂಡೆ ಬಾ, ನಮ್ಮ ಕೋಳಿಯಲಿ
ಕೊಕ್ಕೋ ಕೂಗು ಕಲಿತು
ಅಸಮನೆನಿಸುವೆ ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಯಲಿ
ನಿನ್ನ ವಿದ್ಯೆ ಬಲಿತು ”

ಎಂದು ಕರೆಯ ಕೊಟ್ಟಿರದೆ ಹೋಯಿತು
ಕತ್ತೆ ಬಾಲ ಬೀಸಿ
ನಕ್ಕು ಕೋಗಿಲೆ ವನವ ತಣಿಸಿತು
ಮಧುರ ಗಾನ ಸೂಸಿ.

—ಗುಂಡಯ್ಯ.

ನೋಡಿದಿರಾ! ಈ ಕಳಿಂಗರನ್ನು!!

—o—

ಅಲ್ಲಾ ! ರಾಮು ! ಈ ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಕಳಿಂಗತನ ನೋಡಿದೆಯಾ ! ಇವರಿಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಬೇಡವಂತೆ. ಏಕೆ? ರಜಾದಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ, ಅಂತ ಆದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಕಂತೆ. ಯಾಕೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಡಿ ಕಾಸು ಸಿಗುತ್ತೆ. ವರ್ಷಕಾಲ ಬಟ್ಟೆಗಾಯ್ತು ಬರೆಗಾಯ್ತು ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೇ ! ನನಗನ್ನಿಸೋದು. ಈ ಹುಡುಗರ ಗಲಾಟೆಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾಸ್ತರುಗಳೇ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡ್ತಿರೋದು.

‘ಆದರೆ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆನೂ ಬೇಡ ಅಂತಾರಲ್ಲೋ !’

• ಅದೇ ನೋಡು ! ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚುಕೆಲಸ. ಹುಡುಗರನ್ನೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದರು. ಕ್ಲಾಸು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಡ ಅನ್ನೋ ಅಂತ. ಆದರೆ ಅವರು ಹದ್ದುಮಾರಿ ‘ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕ್ಲಾಸು’ ಬೇಡ ಅಂತ ಕೂಗಲಾರಂಬಿಸಿದರು. ಈಗ ಬರೋ ಕಾಸು ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಆದಾಗ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬರೀತಾ ಇದಾರೆ. ದೆವ್ವಾನೇನೋ ಇವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ್ರು ದಿಟ. ಆದರೆ ಈಗ ದೆವ್ವ ಇವರನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿದೆ ನೋಡು.

‘ಇಲ್ಲಾ ಕಣೋ ! ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಉಹೆ ! ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಹುಡುಗರು ಕೇಳ್ತಾರೇನೋ ? ಅದೂ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ?’

‘ಅಯ್ಯೋ ಪೆಚ್ಚೆ ! ಹೀಗಂತಾರೆ ಜನ, ಅಂತಲೇ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರೋದು ? ರೋಗಿ ಬಯಸಿದ್ದೂ ಹಾಲು ಅನ್ನ, ವೈದ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಹಾಲು ಅನ್ನ ಆದರೆ, ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುಲ್ಲವೇ ? ಅದೇ ಇದರ ಮರ್ಮ.’

★ ★ ★ ★

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂತಂತೆ. ಮಾಸಲು ಬಟ್ಟೆಯ ಮೂರು ಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನೂ ಏಕೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಬಾರದು ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ !

★ ★ ★ ★

ರಕ್ಕಾನಿಕೆ ರಿಕ್ಕಿ

(ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಟ್ಟ ಕತೆ)

‘ ಅತ್ತೇಗೊಂದು ಕಾಲು, ಸೊಸೇಗೊಂದು ಕಾಲು ’ ಅಂತ ಗಾದೆ ಹೇಳೋ ಹಾಗೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಸಂಸಾರ ನಡೆದ ಹಾಗೇನೆ ! ಇದು ಬರೇ ಮನೇಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಲಾದರೂ ಆಸ್ತೆ !

ಈ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಅಂತ ಬಂದಿತ್ತಲ್ಲ, ಆ ಕಾಲದ್ದು ಈ ಕತೆ.

ನಮ್ಮ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪನಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಂಚೆ ಬೇಕಾಯ್ತು. ತೀರ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಕೇ ಇರಲಿಲ್ಲ: ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಲಂಗೂಮಲ್ ಹತ್ರ ಒಂದು ಎಂಬತ್ತು ಜೊತೆ ಬಂದಿದೆ ಅಂತ. ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ಹೋದ. ಕೇಳಿದ, ಲಂಗೂಮಲ್ ಕೂತ್ಕೊಂಡ.

“ ಏ, ಚೋಕ್ರಾ, ಸೌಕಾರ್ಯ ಬಂದವ್ರೆ ನೋಡು. ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಂಚೆ, ಎರಡೂಕಾಲು ಗಜ ಸರ್ಟಿಂಗ್, ಐದು ಗಜ ಪಾಪ್ಲಿನ್, ಒಂದ್ ಶಾಲು, ಒಂದು ಚತ್ರಿ ಬೇಗ ತಂದುಕೊಡು. ಕೊಡಿ, ಸೌಕಾರ್ಯ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಾಲು ರೂಪಾಯಿ ” ಅಂತಂದ

“ ನನಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡಯ್ಯ. ಪಂಚೆ ಒಂದು ಕೊಡಯ್ಯ ” ಅಂದ್ರೆ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ, “ ಅದು ಆಗೊಲ್ಲ ಸೌಕಾರ್ಯ. ಇದು ಒಟ್ಟೇ ಒಂದ್ಲಾಟ್. ಖುಷಿ ಇದ್ರೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಡ್ವೊದ್ರೆ ಬುಡಿ ” ಅಂತ ಗುಡುಗುಡಿ ಎಳೇತಾ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚೇ ಬಿಟ್ಟ.

ಮೈಮುಚ್ಚ ಪಂಚೆ ಇಲ್ಲ - ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾನೆ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ? ಮೂವತ್ತೇಳೂ ಮುಖ್ಯಾಲು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತು. ಶಾಸಾಹಾಕ್ತಾ ಬಂದ.

ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಒಂದು ದಿನ, ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ದಬ್ಬಣೆ ಸಾಲ ಮಾರ್ತಾ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪನ ಮಳಿಗೆಗೆ ಎರಡು ಮೂಟೆ ಕೊಯಿ ಮತ್ತೂರು ಸಣ್ಣ ಬಂತಲ್ಲ ಅದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿತೋ ಅದರ ವಾಸನೆ—ಅವನ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಇರುವೆ ಮುತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಲು ಮುತ್ತಿತು, ಕ್ಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಅಪರಾಧಿ ಲಂಗೂಮಲ್ ಹದಿನೈದನೇ ಇರುವೆ.

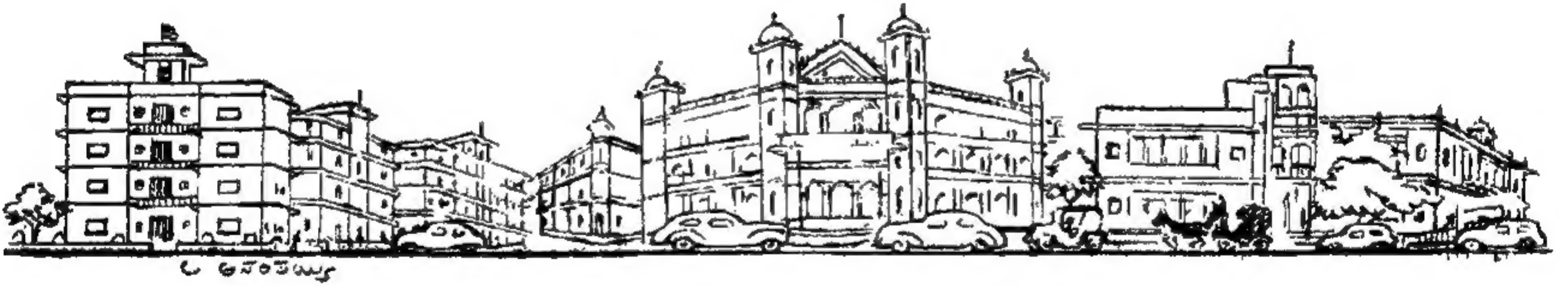
“ ರಾಂ ರಾಂ, ಸೌಕಾರ್ಯ ” ಅಂತ ಲಂಗೂ ಹಲ್ಲುಕೆರಿದ

“ ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ, ಶೇರ್ ಸಾಹಬ್ ....ಲೋ ಚೆಕ್ಕೋನೆ, ಯಜಮಾನ್ರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಸಾಮಾನು ಕೊಡೋ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಯಿ ಮತ್ತೂರು, ಎಂಟಾಣೆ ಧನಿಯ, ಒಂದೂವರೆ ಸೇರು ಕಡಲೇ ಬೇಳೆ; ಎರಡು ತೊಲ ಹಿಂಗು, ಮೂರು ಸೇರು ಬಾದಾಮಿ, ಸವಾಸೇರು ಕೈಯೆಣ್ಣೆ, ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ.....ಕೊಡಿ, ಯಜಮಾನೇ, ಹದಿನೈದುಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ” ಅಂತಂಡ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ. ಕಣ್ ಕಣ್ ಬಿಡ್ತಿದ್ದವನ್ನ ನೋಡಿ “ ಇದು ಇಷ್ಟೂ ಒಂದ್ಲಾಟ್. ಖುಷಿ ಇದ್ರೆ ತೆಗೊಳ್ಳಿ, ಬೇಡ್ಡೆ ಘೋದ್ರೆ ಹೋಗಿ ” ಅಂತಂದ.

ಆದರೆ ಆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ, ಕೊಯಿಮತ್ತೂರು ಯಾರಿಗುಂಟು ? ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ ! ಲಂಗೂ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತೆತ್ತುಬಿಟ್ಟು, ಅದೇನೋ ಅದರ ಅರ್ಥವಾಗದ ಭಾಷೇಲಿ ಅಂದ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದ.

ಇದನ್ನ ನೋಡ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಆದಿಮೂರ್ತಿ “ ಇದೇನೋ ಖರಾಮತ್ತು, ಅರ್ಥವಾಗ್ತಿಲ್ಲ ” ಅಂತಂದ.

“ ಇದೇ ? ಇದು, ನೀವು ಹೇಳೋ ಹಾಗೆ, ಸೆಟ್ರಿ, ಇದು ‘ ಠಕ್ಕಾನಿಕೆ ಠಿಕ್ಕಿ’, ಮೋಸಾನಿಕೆ ಮೋಸಂ ” ಅಂತಂದ ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ.

ಗಾಂಧಿ ನಗರ.....

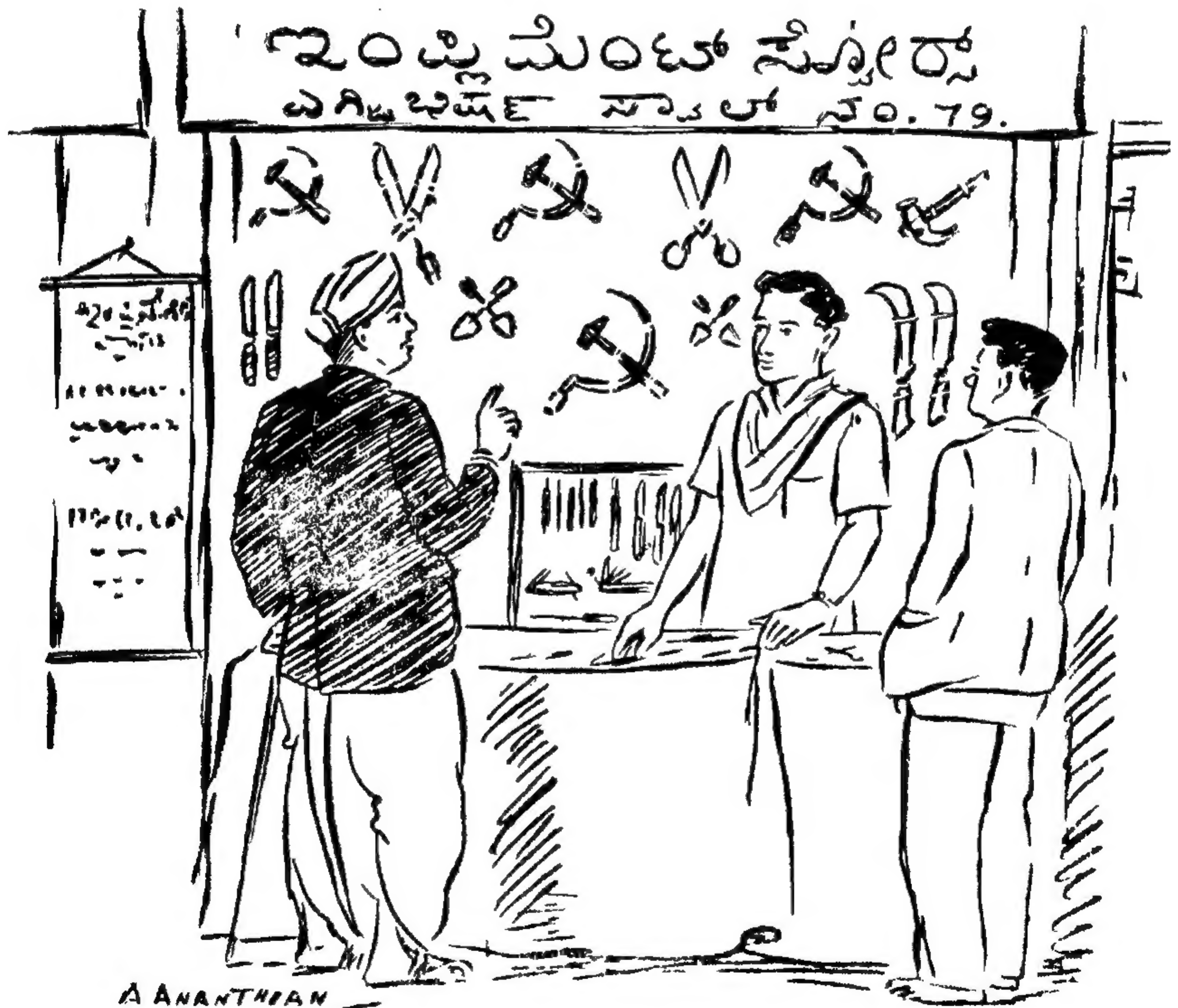

ರಾಜಾಮಹಲ್ ಗುಟ್ಟಳ್ಳಿ.....

— ಲೇ —

ಲೇ ! ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನಂದು
ಮದ್ದೆ ಯಾದಾಗ.
ಹೆರಳುಂಬ ದುಂಡ್ಲಿಗೆ
ಮುಡಿಸ್ತೀನಂದೆ
ಬೆರಳುಂಬ ಚೆನ್ನದುಂಗ್ರ
ತೊಡಿಸ್ತೀನಂದೆ
ಮೈತುಂಬ ಮೆರೆಯಲು
ಸಿಲ್ಕು ಸೀರೆ ತಂದೆ
ಕೈ ತುಂಬ ಕುಣಿಸಲು
ಬಳೆಗಳ್ನು ತಂದೆ
ಕಷ್ಟದಲ್ಲರ್ಧ ಸುಖದಲ್ಲರ್ಧ
ಅಂದಿದ್ದೇನೊ ಉಂಟೆ
ಆದರೆ, ಲೇ ! ಲೇ !!
ಎಂಜಲ್ಪಟ್ಟಿ ತೊಳಕೋತೀನಿ
ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ?

ಕುಡುಗೋಲು ಸುತ್ತಿಗೆ ಹೀಗೆಕೆ ಇಟ್ಟೀದೀರೋ ?
ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದು 'ಅರೆಸ್ಟ್' ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಾರು !

ಲೆಕ್ಕರ್ ಬುಡೋದು

ಆದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಳೆದೋಯ್ತು, ಸಾರ್. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹರಿಕಥೆ 'ಮಾಡ್ತಾ' ಇದ್ದು, ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನೋರು ಕಚೇರಿ 'ಮಾಡ್ತಾ' ಇದ್ದು, ನಮ್ಮ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗು ಉಪನ್ಯಾಸ 'ಮಾಡ್ತಾ' ಇದ್ದು. ಮನೇಲಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಅಡಿಗೇ 'ಮಾಡ್ತಾ' ಇದ್ದು. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಊಟ 'ಮಾಡ್ತಾ' ಇದ್ದು. ಈಗ ಯಾರಿ ಗೇನು ಮಾಡೋಕೆ ಬರುತ್ತೆ, ಹೇಳಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾನು ಸಿಕ್ಕೊಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಬೇಯಿಸೋಕೆ ಬರೊಲ್ಲ. ಏನೋ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ವ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಬಡಿಸಿದೆವೂ ಅಂತನ್ನಿ, ಕಾಗೆ ಕೋಳಿ ಕೆದಕಿದ ಹಾಗೆ ಕೆದಕ್ತವೆ. ಊಟನಾದರೂ ಮಾಡೋಕೆ ಬರುತ್ತೆ, ಇವಕ್ಕೆ ? ಸರಿ. ಊಟಾನೇ ಬೇಡ, ಉಪನ್ಯಾಸ ಯಾಕೆ ಅಂತ ?

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು, ಸಾರ್. ಆವಾಗ ಉಪನ್ಯಾಸ 'ಕೊಡತಾ' ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲ, ದಾನ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹೋಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡದಾ ಗಿದೆಯೆ ಅಂತಾ ನೋಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವನ ಬೊಗಸ್ಸೇಗೆ ಏನು ಹಾಕ್ತಾರೆ, ನೀವೇ ಹೇಳಿ. 'ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋವನ್ನ ನೋಡಿ ಕುರ್ಚಿ ಹಾಕು' ಅಂತ ಗಾದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕುರ್ಚಿಗೇ ಅಪಮಾನ, ಅಪಾಯ.

ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು, ಸಾರ್. ಅದು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನ "ಹೇಳೋ" ಕಾಲ, ಹೇಳಿದ್ದನ್ನ ಕಿವಿಕೊಟ್ಟು 'ಕೇಳೋ' ಕಾಲ, ಅವಾಗ್ಲೇನೆ ಅಂತಾ ಇದ್ದದ್ದು 'ಇವರು ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸ್ತಾರೆ' ಅಂತ. ಅಲ್ಲಾ, ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಸಾರ್ : ಏನಾದರೂ ಕದಡಿಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನ 'ತಿಳಿಸ' ಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಖಾಲಿಬರುಡೆ ಒಂದನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಂದ ಇಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲೇಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವೇನ್ ಸಾರ್ ತಿಳಿಸೋದು, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಕಾಯಿ

ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಯಾಕ್ ಹೇಳೋಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಅಂದ್ರೆ—ಆ ದಿವಸಾ ಎಲ್ಲಾ ಆಗೋಯ್ತು ಸಾರ್, ಈವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ 'ಲೆಕ್ಕರ್' ಅಂತ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನ 'ಬಿಡೋದು' ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಾಯನ್ನ ಕರೆದು ಛೂ ಬಿಡೋ ಹಾಗೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆ ದಿನ ಹೊರಕರುಗೆ ಬರೆ ಹಾಕಿ ಬಿಡೋ ಹಾಗೆ" ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಳ್ಳೂನೀರೂ ಬಿಡೋ ಹಾಗೆ.

ಬಿಡೋಕೆ ಬಂದವನು "ಬುಡೋ ಬುಡೋ, ಅವಕ್ಕೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಅಂತಾನೆ. ಬಿಡಿಸ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬಂದವನು "ಬುಡೋ ಬುಡೋ, ಅವನಿಗೇನು ಮಹಾಗೊತ್ತು" ಅಂತಾನೆ

ಅಂತೂ, 'ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ಈಗ. ಏನೇನೋ ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು. ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಬುಡಿ !